

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/8504 GK 89
7/8616 GK 90
7/8624 GK 90
7/8626 GK 90
7/8628 GK 90

Sayı : Z-99074258-610- 38
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

11/03/2024

7/8629 GK 90

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 24.01.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1366886 sayılı yazınız.
b) 25.01.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1367290 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b)'de kayıtlı yazıyla iletilen Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN'ın 7/8504, Van Milletvekili Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT'in 7/8616, Amasya Milletvekili Reşat KARAGÖZ'ün 7/8624, Sakarya Milletvekili Ayça TAŞKENT'in 7/8626, İstanbul Milletvekili Özgül SAKİ'nin 7/8628 ve Mersin Milletvekili Perihan KOCA'nın 7/8629 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (6 Sayfa)

7/8616

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

VAN MİLLETVEKİLİ GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT'İN 7/8616 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

İstanbul'da bulunan bir Meslekî Eğitim Merkezinde (MESEM) öğrenci olan A.T'nin, staj yaptığı fabrikada yaralandıktan sonra hayatını kaybetmesi ile ilgili olarak, İstanbul Valiliğinin 18.01.2024 tarihli ve 94650681 sayılı Olur'u kapsamında eğitim müfettişleri tarafından yürütülmekte olan inceleme-soruşturma çalışmaları halen devam etmektedir.

3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun "Denetleme ve ceza" başlıklı 41'inci maddesinde; *"Bu Kanun hükümlerine göre Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarının dışında kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında yapılan aday çırak, çırak ve kalfaların eğitimi ile işletmelerde yapılan meslekî eğitim, öğrencilerin bu eğitiminden sorumlu işletmelerin bağlı olduğu oda veya birliklerin temsilcilerinin katılımı ile Bakanlıkça; iş ortamı, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık şartları bakımından ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca denetlenir. Denetimle ilgili raporlar valiliğe verilir. Raporlarda belirtilen hususlar valilikçe değerlendirilir ve gereği yapılır."* hükmü yer almakta olup yükümlülüklerini yerine getirmeyen işletmelere para cezası, meslekten men cezası veya kapatma cezası verilebilmektedir. Bununla birlikte, koordinatör öğretmenlerin işletme kontrolleri sırasında gördükleri uygunsuzluk nedeniyle okul müdürlüğü tarafından veya öğrenci velisi tarafından sözleşme tek taraflı olarak feshedilebilmektedir.

Bakanlığımızca, 2024/36 sayılı Genelge (02.02.2024 tarihli 95718711 sayılı) 81 İl Valiliğine gönderilmiştir. Bu Genelge ile okullarda ve işletmelerdeki iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin artırılması, iş yerlerinin beceri eğitimi için öğrenci göndermeye uygun olup olmadığının ilgili komisyonlar tarafından yeniden kontrol edilmesi ve uygun şartları sağlamayan iş yerlerine beceri eğitimi için öğrenci gönderilmemesi talimatı verilmiştir.

Meslek eğitimi Anadolu'da 11. yüzyıldan 15. yüzyıla kadar sanat, ticaret ve ekonomi alanlarında ışık tutan esnaf ve sanatkâr kurumu niteliğinde olan Ahilik Teşkilatıyla geleneksel yöntemlerle gerçekleştirilmiştir. 19. yüzyıldan itibaren İstanbul olmak üzere büyük sanayi yatırımları gerçekleştirmek için önemli adımlar atılması, ekonomiyi kapsayacak şekilde reformların yapılması, devlet ve özel sektöre ait fabrikaların açılmaya başlanmasıyla modern tarzda açılan eğitim kurumlarıyla devam etmiştir. Cumhuriyetle birlikte meslekî ve teknik eğitim, devlet politikası olarak ele alınmıştır. 1977'de 2089 sayılı Çırak-Kalfa ve Ustalık Kanunu ve 1986'da çıkarılan 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu ile çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda ve işletmelerde yapılacak meslekî eğitime ilişkin esaslar belirlenmiştir. Çıraklık eğitimi, 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 19.07.2019 tarih ve 18 sayılı Kararı ile meslekî eğitim merkezi diploma programı uygulanmaya başlanmıştır. 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun "Aday çırak ve çırakların statüleri" başlıklı 11'inci maddesinde belirtildiği gibi çıraklar öğrenci statüsünde olup, öğrencilik haklarından yararlanır. Bunlar işyerinde çalışan işçi sayısına dâhil edilmezler. Ayrıca, 4857 sayılı İş Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı 4'üncü maddesine göre de işletmelerde mesleki eğitim alan çırak ve öğrenciler İş Kanunu hükümlerine tabi değildir.

2023-2024 eğitim ve öğretim yılında Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında Anadolu meslek programında 210.448 öğrenci, meslekî eğitim merkezi programında 429.336 öğrenci işletmelerde meslekî eğitim almakta, Anadolu teknik programında 14.259 öğrenci ise işletmelerde staj uygulaması yapmaktadır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre öğrencilere meslekî eğitim yaptırmak için işyerinde usta öğretici bulunması şarttır. Öğrenciler, usta öğretici gözetiminde ve bir program dâhilinde işletmede beceri eğitimi alırlar. Öğrencilerin işletmede aldıkları beceri eğitimleri, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi başlıklı 88'inci maddesi kapsamında görevlendirilen koordinatör öğretmenler tarafından düzenli olarak kontrol edilmektedir.